

Артем Запорожець,
здобувач вищої освіти,
факультету педагогічних технологій
та освіти впродовж життя,
(Державний університет «Житомирська політехніка»),

Олексій Сабадуха,
кандидат філософських наук
доцент кафедри психології та соціального забезпечення
(Державний університет «Житомирська політехніка»)

КОРЕКЦІЯ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ СФЕРИ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Пізнавальний розвиток молодших школярів є ключовим етапом їхнього навчання та формування особистості. У цьому віці діти активно опановують нові знання та навички, розвивають пам'ять, увагу, мислення та інші пізнавальні функції. Вони перетворюються на вищі психічні функції, які доволіно використовують. Їм сприяє основні види діяльності дитини у школі чи вдома: спілкування, ігри, праця.

При вступі у школу дитина має вже певний рівень розвитку та розуміє певні види діяльності, предмети, кольори. У школі дитина стикається з новими обставинами, які потрібно опанувати та мати певні навички до її сприймання. Для засвоєння нових знань потрібно мати певну усвідомленість та довірливість. На перших етапах діти сприймають все за зовнішніми ознаками. Їх приваблюють зовнішні предмети, які характеризуються певною яскравістю. Таким чином вони не можуть зосередитися та побачити, що саме цей предмет виконує. Знаючи ці моменти потрібно розвинути в них сприймання, прослуховування та огляд. Завдяки цьому розвивається довірливість, вибірковість, усвідомленість. Уже з першого класу школяр сприймає предмету відповідно до його інтересу використовуючи попередній досвід.

Наприкінці шкільного віку спостереження стає головним пріоритетом та розвивається , як риса характеру. У молодшому

шкільному віці, особливо 1-2 класі провідною залишається мимовільна увага, що заважає проникнути у суть явищ та подій. У них починає вже формуватись доцільна увага. Таким явищем сприяє чітка організація їх дій за зразком і дій, які вони можуть керувати та використовувати. При виконанні домашнього завдання вони виправляють особисті помилки та помилки однокласників. Таким чином вони спрямовують свою доцільну увагу. Одночасно з доцільною увагою розвивається і мимовільна, яку вони вже застосовують не за зовнішньою ознакою предмета для привабливості, а для спрямування інтересу у навчанні. Тобто спрямовувати увагу на навчання та інші інтереси оточуючих вже йде цілеспрямовано більше за інтересами, але тримати увагу все ж таки довго не можуть.

Пам'ять також є основним інструментом школяра, яка допомагає відтворювати певну інформацію. Дитині легше використовувати короткочасну пам'ять ніж тривалу, оскільки є складнощі у відтворенні певної інформації. Тому потрібно створювати певні умови, що легше відтворювати та зміцнювати. Не менш головним є і уява, мислення та мовлення. За допомогою уяви молодший школяр активно створює образи. Ігри, творчі завдання та читання стимулюють розвиток уяви, що важливо для розуміння світу та вирішення творчих завдань.

Мислення молодшого школяра характеризується переважанням конкретного та об'єктного способу мислення. Діти вчаться розрізняти та класифікувати об'єкти, вирішувати прості завдання логічного характеру. Важливо підтримувати розвиток мислення через вправи, які сприяють логічному вивченню матеріалу та вирішенню проблем. Інтелектуальний розвиток молодшого школяра охоплює різні аспекти, включаючи аналіз, синтез та абстракцію. Діти набувають навичок самостійного розв'язання проблем, розвивають аналітичне мислення та здатність

до критичного мислення. Важливо стимулювати інтелектуальний розвиток через цікаві та викликові завдання. Мовлення молодшого школяра є ключовим для вивчення та спілкування. Діти розвивають словниковий запас, вдосконалюють мовні структури та вміння виражати свої думки. Читання, обговорення текстів та участь у викладанні сприяють розвитку мовлення.

Мета корекційної роботи для дитини сприяння розвитку пізнавальних процесів та відновлення функцій з забезпеченням повноцінного розвитку. Перші заняття спрямовані на визначення рівня розвитку дитини: слухової пам'яті, уваги, конструктивних здібностей. Далі йдуть заняття на розвиток концентрації та уваги з удосконаленням до розподілу уваги. Також використовується для розвитку поліпшення пам'яті. До форм та методів роботи застосовується: ігрові вправи, корекційно-розвивальні вправи, ілюстрації та інше. До застосування корекційних методів відносять: Блоки Дьенеша, Палички Кьюізенера, чотири стихії, впіймай звук, умовний знак та інші. Ці методи та ігри допомагають розвивати в дитини пізнавальні функції такі, як: Концентрацію уваги, розвинення логічного мислення, розвинення сприйняття, дрібної моторики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Москалець В.П. Загальна психологія. Київ: Ліра, 2020, 564 с.
2. Гіперактивні діти. URL: <https://naiu.org.ua/hiperaktyvnidity/>
3. Гавришко С.Г. Ознаки та основні причини виникнення гіперактивності в учнів початкової школи. *Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів* : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції (16–17 травня 2019 р., м. Мукачево).